

Ivan Cankar
Varja Hrvatin
Bor Ravbar

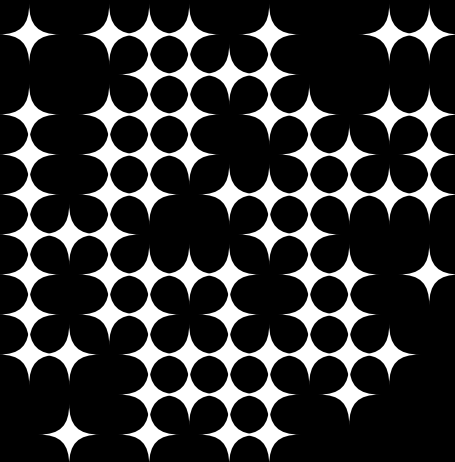
IN MNOGI DRUGI ...

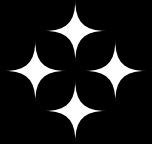
Režiser
Bor Ravbar

Koprodukcija
s SLG Celje

**PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE**

**PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE**

**Ivan Cankar
Varja Hrvatin
Bor Ravbar**

IN MNOGI DRUGI ...

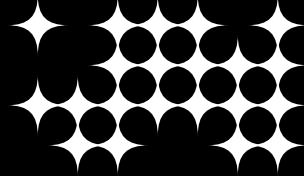
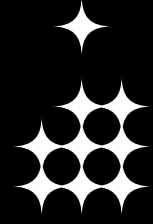
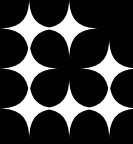
Krstna uprizoritev

Diskurz o revščini
in socialnem sramu

Koprodukcija s SLG Celje

Premiera: 16. oktobra 2025

Soavtor dramatizacije,
režiser

Bor Ravbar

Soavtorica dramatizacije,
dramaturginja

Varja Hrvatín

Scenografka

Urša Vidic

Kostumografka

Nina Čehovin

Avtor glasbe

Branko Rožman

Oblikovalec svetlobe

Domen Lušin

Koreografka

Lada Petrovski Ternovšek

Lektorica

Živa Čebulj

Igrajo

Jože

Luka Bokšan k. g.

Mati

Vesna Pernarčič

Apostol

Aljoša Ternovšek

Ana in mnogi drugi ...

Barbara Medvešek

Anton in mnogi drugi ...

Aljoša Koltak

Mihaela in mnogi drugi ...

Mojka Končar

Marija in mnogi drugi ...

Lucija Harum

Terezija in mnogi drugi ...

Eva Stražar

Kmet katolik in mnogi drugi ...

Rastko Krošl

Srečko in mnogi drugi ...

Tarek Rashid

Kmet komunist in mnogi drugi ...

Damjan M. Trbovc

Premieri

3. oktobra 2025 v SLG Celje,

16. oktobra 2025 v PG Kranj

Deli besedila so nastali v
soavtorstvu igralcev.

V predstavi so uporabljeni citati
Slavoja Žižka, Marka Fisherja,
Cynthia Cruz in motivi pesmi
Zmaga Švajgerja.

Tehnično osebje PG Kranj

Vodja predstave in rekviziter
Ciril Roblek

Šepetalka
Judita Polak

Lučni mojster
Nejc Plevnik

Tonski mojster
Matija Zelič

Frizer in masker
Matej Pajntar

Garderoberki
Bojana Fornazarič
Nena Hribar

Odrski tehniki
Robert Rajgelj, Boštjan Marčun,
Marko Kranjc, Jože Bizovičar

Tehnični vodja
mag. Igor Berginc

Tehnično osebje SLG Celje

Vodja predstave
Zvezdana Kroflič Štraki

Šepetalka
Breda Dekleva

Lučni mojster
Amadej Canjuga

Tonski mojster
Luka Drmič

Rekviziter
Roman Grdina

Dežurni tehnike
David Vitez

Oblikovalka maske in frizerka
Andreja Veselak Pavlič

Frizerka
Sibila Senica

Garderoberki
Nika Fartelj, Maja Zimšek

Krojačica
Anita Kragelj

Šivilja
Ivica Vodovnik

Odrski mojster
Gregor Prah

Tehnična vodja
Aleksandra Štern

Pomočnik tehnične vodje
Rajnhold Jelen

**Mojka Končar, Lucija Harum, Aljoša Koltak, Barbara Medvešek,
Damjan M. Trbovc, Tarek Rashid, Eva Stražar, Aljoša Ternovšek**
(fotografija z vaje)

Luka Bokšan
(fotografija z vaje)

Aljoša Ternovšek, Luka Bokšan, Eva Stražar, Aljoša Koltak
(fotografija z vaje)

Združene barve razrednega boja

Ob vstopu v celoletno sezono Cankarja se je bistveno vprašati: kakšnega Cankarja še nismo gledali in kakšnega Cankarja potrebujemo v gledališču danes? Po neštetih uprizoritvah njegovih dramskih besedil v zadnjem stoletju se je avtorski ekipi uprizoritve *In mnogi drugi ...* zdelo smiselno vstopiti v Cankarjeva prozna in esejistična besedila, ki morda sama po sebi ne ponujajo velikih dramskih situacij kot njegove politične igre, vendar v sebi nosijo politični angažma in ga vnašajo v majhne, vsakodnevne situacije, ki se na prvi pogled morda zdijo čustvene, intimne, nepomembne, vendar se v jedru tičejo vseh nas.

Njegova črtica *Mater je zatajil*, ki nam je znana iz šolskih beril, opisuje občutek krivde protagonista Jožeta ob zatajitvi svoje lastne matere. Zgodbo lahko beremo kot pripoved o globokem sramu, prelitem v še globljo krivdo. Vendar ta črtica ne priča zgolj o enem trenutku, o enem občutku, temveč priča o družbi in človeški naravi, ki se v več kot stotih letih, odkar je bila napisana, ni spremenila, temveč morda še bolj korenito zasidrala v naše nezavedno. Ta zgodba se danes zdi morda celo bolj aktualna, kot je bila ob njenem nastanku, ravno zaradi preciznosti branja, ki jo današnji čas omogoča, ali pa zaradi ponavljajočega se duha časa, ki smo mu bili priča tako v političnih kot v družbenih razmerah okoli leta 1900 in zopet danes. Sram, ki ga Jože v črtici čuti do svoje matere, je morda videti individualen, vendar kaj se s tem sramom zgodi, ko ga obravnavamo in poskusimo reševati kolektivno?

Ko Jože zataji svojo mamo, je ne zataji iz nespoštovanja, temveč zaradi razrednega sramu. Ko jo zagleda, vso utrujeno, oblečeno v umazana in razcapana oblačila, v njej uvidi revščino in delo, ki ga ne vidi na svojih bogatejših sošolcih. S tem ko zataji svojo mamo, zakrije in posledično zataji svoje poreklo, svojo ekonomsko pozicijo. Čeprav zgodba pripoved nadaljuje skozi slikanje krivde, ki jo Jože čuti zaradi zatajitve mame, se adaptacija *In mnogi drugi ...* spusti v razbremenitev tega občutka krivde, v iskanje in razumevanje, od kod ta sram prihaja. Jožeta popelje na pot razumevanja, da sram, ki ga občuti do mame, ni njegov lasten, temveč mu je bil privzgojen s strani družbe in njenih ekonomskih razmerij. Uprizoritev tako vstopa v razumevanje ekonomske pozicije posameznika in s tem v poskus razbremenitve sramu, ki mu sledi, saj ta sram ni krivda posameznika, temveč sistema, v katerem živi in dela. Idejni koncept avtorske adaptacije tako izhaja iz kombiniranja Cankarjevih proznih del (kratkih zgodb, črtic in esejistike), ki razpirajo različne vidike razrednega sramu. Ko govorimo o razrednem sramu, govorimo o sramu, ki je v nas vzbujen in se manifestira zaradi naše ekonomske ali družbene pozicije, torej sramom, ki ne izhaja kot posledica

naših (ne)premišljenih dejanj, temveč izhaja iz našega videza, obnašanja, komuniciranja in situiranosti v družbi. Sram, ki se odraža skozi primerjavo z *drugimi*, torej boljšimi – bogatejšimi, uspešnejšimi. In tega sramu se lahko razbremenimo, le če se ga zavedamo, ga razumemo in se o njem pogovarjamo, česar Jožetu in njegovi materi v Cankarjevi črtici nikoli ni uspelo.

»Sinko, glej, že teden nisem nič jedla, da bi lahko tebi dala tale kos kruha!«
Kakšna mati vendar to počne otroku?
»Sinko, glej, prišla sem peš z Vrhnike, da bi lahko privarčevala desetico, ki ti jo zdaj dajem!« Dala mu je občutek, da pije njeno kri. Kot da bi vedela, da z ljudmi najlaže manipuliraš tako, da jim vzbujaš občutek krivde in sramu. Zadolževala ga je tako pošastno, že kar stalinistično, da je lahko zbežal le v literaturo.^[1]

Cankarjanska mati je postala simbol in simptom slovenske družbe, hkrati pa se zdi, kot da z njo še nismo obračunali. Če Cankar sam skozi pisanje ni mogel obračunati s fantazmo svoje matere, lahko sodobna slovenska družba končno obračuna z njenim fenomenom? Jože v zgodbi ne dobi prostora in časa, da bi razumel, od kod prihaja ta sram, ki ga občuti. Ta Jože ni izoliran posameznik, skesani

nehvaležni sin, ki zataji svojo trpečo požrtvovalno mater, ta Jože je eden izmed nas, eden izmed drugih, eden izmed mnogih, ki se niso uspeli ali se ne zmorejo soočiti z razredom, ki mu pripadajo. Zato svoje poreklo, svoj razred, svojo socio-ekonomsko situacijo zatajijo, saj dokler drugi ne vedo, morda vse to sploh ni res.

Edina žrtev, ki jo sodobna in napredna ženska današnjim ženskam dopušča, je tako gospodinjstvo. In ker se slednje rešuje in uspešno terpira s pomočjo potrošnje, smo tako priča vrnitvi materinskega diskurza v postkapitalizmu.^[2]

Cankarjanska mati je tako postala simbol slovenske ženske in matere, ki bo pridno, tiho in mučeniško opravljala neplačano reproduktivno in skrbstveno delo, ki ga bodo cankarjanski očetje in sinovi pridno projicirali in producirali še naprej. Cankarjanska mati je tista, ki mazohistično žrtvuje svoje življenje, čas in telo za svojega otroka. Njena državljanska in človeška dolžnost bo izpolnjena, če bo sledila tej svoji sveto dorečeni funkciji ter še naprej proizvajala in vzgajala pridne, marljive, ubogljive in zgledne otroke (delavce). To ponavljajoče se žrtvovanje in materino nenehno opominjanje nanj v otrocih proizvaja dolg, ki ga je nemogoče

odplačati. S tem si mati omogoči večno razočaranje nad otroki in nenehno odpuščanje dolga, ki si ga otroci sami niso izbrali. Cikel matere sledi liniji žrtvovanja, odpuščanja, proizvodnje novega dolga in tako naprej v neskončnost. Mati se s tem odreče svoji funkciji spodbujanja svojih otrok, motiviranja in podpore k boljšemu življenju, temveč se oprime svoje funkcije nenehnega žrtvovanja. S tem mati zavzame in izpolnjuje pozicijo, ki jo oblast od ženske in matere pričakuje. Oblast za izvajanje svoje politične agende potrebuje reprodukcijo obstoječih razmerij moči, torej trpečih mater in zadolženih otrok, saj tovrstne matere in tovrstni otroci, skozi preigravanje sramu in krivde, tvorijo popolne sodobne delavce, sodobne potrošnike, sodobne volivce, sodobne hlapce. Kako torej osvoboditi cankarjansko mater njene cankarjanskosti?

Neoliberalizem nas prepričuje, da smo vsi rojeni enaki, da imamo vsi enak dostop do materialnega, kulturnega in socialnega kapitala – in da socialnih razredov ni. Trditi nasprotno pomeni biti nehvaležen, negativen, depresiven in pogosto duševno bolan. Dejansko, kriviti svojo nesposobnost za »uspeh« v neoliberalni družbi (kriviti sistemske sile namesto lastnega osebnega

neuspeha) pomeni postaviti se zunaj vseprisotnega neoliberalnega sistema.^[3]

Ko govorimo o razrednem sramu, govorimo o sramu, ki je zvezan z razredom, ki mu pripadamo. Čeprav se je danes razrednost preimenovala v socialnost, razredi še zmeraj obstajajo, predvsem delavski razred. V delavski razred spadamo vsi, ki se z delom preživljamo, torej potrebujemo delo, da preživimo. Čeprav ob besedi *delavec* najprej pomislimo na fizične delavce, na delavce v tovarnah, na delavce za tekočimi trakovi, pod besedo *delavec* spada večina družbe.

Delavci smo torej vsi, ki se ne moremo preživljati in živeti od zasebne lastnine, temveč moramo kljub razlikam v višinah plač ali honorarjev s svojim delom zaslužiti dovolj za osnovne življenjske pogoje.

Razredni sram je torej tisti, ki je vezan na sram pred našim razredom, pred našo delavsko pozicijo, pred našo družbeno realnostjo. Razredni sram je: »Ne, hvala, jaz bom samo kozarec vode.« Razredni sram je:

kosilo iz znižanih akcijskih artiklov s skorajda pretečenim rokom uporabe v Lidl. Razredni sram je: »Ne grem nikamor, bom raje doma.« Razredni sram je: »Grem raje peš.« Razredni sram je: »Ne bom jedel zunaj, imam za jest doma.«

Da bi lahko pisali, kaj šele razmišljali o socialnem razredu, potrebujemo jezik, s katerim bi ga opisovali. A tega jezika nimamo. Ali bolje rečeno, navadni delavci ga nimajo.^[4]

V Cankarjevem času oziroma nekje do druge polovice dvajsetega stoletja je bila potrošnja omejena na označevanje razrednih razlik v družbi. To pomeni, da so bogati lahko trošili, revni pa ne. Socialni in ekonomski položaj takratnega posameznika je določal način njegovega življenja, način njegove potrošnje in posledično njegovo družbeno identiteto. Njegova identiteta je bila definirana na podlagi tega, koliko troši, za kaj ter kako to potrošnjo razkazuje drugim. Čas postmoderne družbe je torej čas, ko se začne svetovna globalizacija, hitre družbene spremembe, razširjajoča se potrošniška družba, pojav in porast medijev ter razvoj socialnih omrežij in interneta. Je čas, ko industrializacija privede do novega tipa proizvodnje, množične potrošnje in neskončne produkcije zavoljo potrošnje, imenovane fordizem. To

je nov način proizvodnje, kjer ključni dejavnik vzpostavitve množične potrošnje temelji na povečani kupni moči delavskega sloja, torej delavčeve zmožnosti, da zasluček od dela tudi potroši za dobrine na trgu. Treba je torej poiskati nov način proizvodnje, nov način produkcije, nov način potrošnje, ki bo ustvarjena za delavce.

Eden najboljših primerov omenjene potrošnje je moda oziroma oblačila. Oblačila so v svoji ideji nastala kot zaščita pred vremenskimi pogoji ter zaščita med delavskimi opravili. Njihova primarna funkcija je torej samo in izključno funkcionalna – da varuje in ščiti telo pred različnimi zunanjimi dejavniki. Z razvojem tekstila, barvanja ter oblikovanja, torej mode, pa so oblačila postala zunanji oklep in pokazatelj posameznikovega ozadja in razreda. Revni ljudje, torej delavci in kmetje, se z estetikomode nikoli niso ukvarjali, saj je zanje prevladovala funkcionalnost oblačila – vse od kavbojk z naramnicami do flanelastih srajc, ribiških jaken ipd., medtem ko je bila za bogatejše v ospredju prav njena estetska torej nefunkcionalna vrednost. Vse od neudobnih korzetov do pompozni ogrinjaj in štorastih čevljev, moda bogatejših nikoli ni bila narejena zato, da se uporablja, temveč da se nosi.

Včasih je moda prehajala iz bogatejšega razreda v nižji razred. Nižji sloji so začeli posnemati bogate sloje, zato da bi med sloji lahko prehajali, se povzpeli v višji razred, medtem ko danes posnemanje modnega sloga ni več vezano na družbeni razred, saj so različice istih kosov oblačil dostopne za 50 centov ali 5000 evrov. Čeprav tudi v današnjem času potrošnja ohranja funkcijo diferenciacije med razredi, pa je danes prehajanje med razredi olajšano. Kapitalizem je omogočil večjo in hitrejšo mobilnost med posameznimi razredi zaradi večje individualizacije posameznika. Ker so se tako prav zaradi hitre mode, globalizacije in dostopnosti oblačil začele zabrisovati razredne razlike, višji sloji nenehno čutijo ogroženost in pomanjkanje posebnosti, zaradi česar vedno znova in čedalje bolj radikalno poskušajo narekovati nov okus za družbene elite. Če je nekoč bogatega označevala razkošna, barvita, pompozna moda, danes bogatega označuje skromna, preprosta, nevidna – okusna moda.

Neoliberalizem vztraja, da lahko, če delamo dovolj trdo, zaslužimo toliko denarja kot vsi drugi. Seveda je koncept meritokracije neločljiv del neoliberalizma in izbriše realnost kapitala samega, da kapitalizem ni le materialni kapital, ampak tudi, kar je pomembno, socialni in kulturni kapital.

Brez teh oblik kapitala v kapitalistični kulturi dejansko ni mogoče »uspeti«. /.../ Prav tako so to vrednote in neizrečena pravila vladajočega razreda, ki ločujejo, kdo je sprejet in kdo ne.^[5]

Kapitalistični ustroj nas zasužnjuje v nenehen cikel potrošnje in potrebe po konzumaciji. Moda sama po sebi ne poteši posameznikove želje po potrošnji, posameznik uživa v modi, ker je ta vpeta v potrošniško stimulacijo oz. konzumacijo. Moda je sama po sebi neuporabna, je le ena izmed oblik potrošnje, ki jo lahko nadomesti katerakoli oblika potrošnje. Moda je tako samo en primer ekonomije – upravljanja sredstev glede na njihovo donosnost. Ker je v postmoderni družbi prehajanje med razredi bolj dostopno, je to zamejilo relacijo do simbolov, ki predstavljajo specifičen družbeni razred, recimo delavski razred.

Trenirke, ribiške jakne in kuharski copati tako več niso simbol delavskega razreda in njihove funkcionalne uporabnosti, temveč so lahko simbol kateregakoli razreda, odvisno od oblikovanja in znamke.

Danes vsak posameznik lahko izbere svojo kulturo ali modo, saj ta ni več vezana na razred, temveč je vezana na individualno odločitev posameznika, prav tako pa mu je po nizkih cenah na voljo ogromen izbor oblačil, kar še pred pol stoletja, ko so se kavbojke v Jugoslavijo uvažale iz Trsta, ni bilo mogoče.

Največja past kapitalizma je prav individualizacija. Vsak svojo bitko, svoj boj za življenje bije sam, je zanj odgovoren sam in neodvisen od sistema, v katerem živimo. Globalni kapitalizem nas tako ujema v zanko nenehnega občutka velepomembnosti in hkratne nezadostnosti. Prekarni delavci delamo brez dopustov, bolniške, vikendov, praznikov, pavz za malico in odmerjenega delovnega časa, še zmeraj pri tridesetih letih živimo v cimirskih stanovanjih, nosimo vnaprej skuhan kosila s sabo v ponaredkih *tupperware* posod ter o pokojnini niti ne sanjamo. Kljub temu pa se nam zdi, da smo si zato krivi sami. Bodisi ker nismo izbrali pravega študija, bodisi ker se nismo zaposlili nekje drugje, bodisi ker nismo imeli sreče, bodisi ... Kot pravi Mark Fischer, »prej si lahko predstavljamo konec sveta, kot si lahko predstavljamo konec kapitalizma«^[6], ker kljub temu da smo vsi izgoreli, pregoreli, izčrpani, depresivni, neperspektivni, melanholični,

je wolt dostava palačink, amazon dostava knjige, dpd dostava čevljev le korak stran. In zakaj bi skupaj korakali v boj proti sistemu, ki nas je v takšno življenje zaslužnil, če lahko odpremo vhodna vrata in v paketu prejmemo sistem direktno v svoje roke? Ali sploh lahko živimo drugače? Šele ko bomo o sramu lahko spregovorili, se ga bomo razbremenili ter občutek sramu pretvorili v občutek moči in kolektivne povezanosti. Takrat se bo mati razbremenila svoje *cankarjanskosti*, Jože svojega dolga in takrat bomo vsi za isto ceno lahko oblečeni v *združene barve razrednega boja*.

^[1] Marcel Štefančič, časopis Delo, revija Ona, 6. 11. 2018

^[2] Ana Pavlič: O (Cankarjevi) materi, objavljeno na digitalnem mediju Homo Politikus, 25. 10. 2018

^{[3]-[5]} Cynthia Cruz, The Melancholia of Class: A Manifesto for the Working Class

^[6] Mark Fisher: Kapitalistični realizem

Igralci
(fotografija z vaje)

Vesna Pernarčič
(fotografija z vaje)

Tarek Rashid, Aljoša Koltak, Rastko Krošl, Aljoša Ternovšek
(fotografija z vaje)

Rastko Krošl, Barbara Medvešček, Lucija Harum
(fotografija z vaje)

Aljoša Ternovšek, Barbara Medvešček, Tarek Rashid,
Mojka Končar, Rastko Krošl, Damjan M. Trbovc
(fotografija z vaje)

Od intime do javnosti: razredni sram, prostor in materinska vloga v Cankarjevi literaturi

V opusu Ivana Cankarja se pogosto pojavlja razredni sram, ki ga lahko razumemo kot občutek, ki se pojavi, kadar posamezniki ali skupine iz nižjih družbenih slojev ne ustrezajo prevladujočim merilom srednjega razreda. Ta merila so pogosto povezana z okusom, estetiko, vrednotami in predstavo o tem, kaj je moralno sprejemljivo. Ko jih kdo krši ali se jim ne more prilagoditi, se v njem zbudi strah pred zavrnitvijo in posmehom, pa tudi občutek manjvrednosti in izgube priznanja. Sram je čustvo, ki se oblikuje na več ravneh, tako z naravno čustveno strukturo kot s kulturnimi pričakovanji, ki nas učijo, kaj je družbeno sprejemljivo. Pojavi se, ko naša dejanja odstopajo od podobe, ki jo imajo drugi o nas, ob tem pa nas sooča s strahom pred neodobravanjem ali zavrnitvijo. Razredni sram pa po drugi strani lahko opišemo kot telesno izkušnjo in hkrati kot obliko simbolnega nasilja, saj pušča nevidne, a globoke sledi v človekovi samopodobi. Gre za občutenje pomanjkanja sredstev in kulturnega kapitala, znanja ter vedenja, ki se v družbi šteje za samoumevno in ki ga šola ter širša družbena okolja večinoma oblikujejo po vzorcih srednjega razreda. Posledica je, da se posamezniki z delavskim ali kmečkim ozadjem pogosto znajdejo v položaju, ko se jim zdi, da zaostajajo in da nikoli ne morejo povsem ustrezati družbenim pričakovanjem.

Sram je torej čustvo, ki se naravno vpleta v dramatiko, saj omogoča kompleksne emocionalne situacije, konflikte in refleksijo tako za lik kot za gledalca. Gledališče je kraj, kjer se sram lahko izrazito pokaže, hkrati pa omogoča različne učinke na gledalca: spodbuja lahko njegov empatični odziv, soobčutenje sramu z likom, gledalca lahko postavi v vlogo množice, ki ima funkcijo zasramovanja določenega lika, ali pa skuša v občinstvu vzbujati sekundarni sram oziroma »krindž« – obliko sramu, ki ga občutimo namesto drugega.

Razredni sram je ključno čustvo literarnega ustvarjanja Ivana Cankarja (1876–1918), ki ga tematizira v vseh svojih dramskih delih in številnih proznih pripovedih. Verjetno je na to vplivalo dejstvo, da je bila času, ko je avtor ustvarjal, slovenska družba izrazito razdeljena po družbenih slojih. Industrijski in trgovski razvoj je ustvaril nov srednji razred, medtem ko so kmetje ter delavci ostajali ekonomsko in socialno podrejeni. Družbene neenakosti so se kazale tudi v izobrazbi, saj so šolske in kulturne možnosti večinoma pripadale srednjemu razredu ter mestnim prebivalcem, medtem ko je podeželje pogosto ostalo zapostavljeno. Položaj žensk je bil dodatno omejen, saj so bile socialno

in pravno podrejene moškemu, kar je omejevalo njihovo samostojnost ter vpliv. Te družbene razlike je Cankar v svojih delih kritično prikazoval, pri čemer je pogosto subtilno poudarjal psihološke in moralne posledice, ki jih neenakost pušča na posameznikih.

Sram se v Cankarjevi drami *Jakob Ruda* (1901) pojavlja predvsem pri naslovnem liku, ki občuti breme svojih preteklih napak in napačnih odločitev. Propad mogotca Rude je zaznamovan z občutkom sramu in krivde. Sram se v komediji *Za narodov blagor* (1901) pojavlja na primer pri liku Ščuke, ko ga veljak Grozd med slavljenjem za svojo šestdesetletnico poniža s tem, da mu ukaže, naj mu zaveže čevljev. To v Ščuki poglobi v občutek manjvrednosti, ponižanje pa v njem prebudi upor in odločenost, da se postavi proti oblastnikom ter organizira politični boj. Sram je tako ključen motiv, ki poganja kritiko družbenih in moralnih nepravilnosti. Tudi v drami *Kralj na Betajnovi* (1902) sram in čast igrata ključno vlogo pri oblikovanju likov. Jožef Kantor, premožen gospod, ki je z izkoriščanjem drugih zgradil svoj položaj, doživlja sram ob spominu na svoje pretekle zločine, hkrati pa ga vodi želja, da bi dosegel čast in družbeno moč, zato se posluži manipulacij in celo umora. V Cankarjevem delu *Pohujšanje v dolini*

šentflorjanski (1908) je sram hkrati vir napetosti in element moralne refleksije. Pojavlja se kot osrednje čustvo, ki oblikuje odnose med liki in njihova dejanja. Peter je sicer prevarantski lik, a doživlja sram zaradi svoje ljubezni do domovine, rodoljubni meščani pa po drugi strani sram občutijo ob svojem pohujšanju in podrejenosti v razmerju do Petra in Jacinte. Posebej zanimiv je učinek, ki ga drama ustvarja pri bralcih ali gledalcih s karikiranjem likov: ob spremljanju dramskih oseb, ki se hvalijo s svojo čistostjo in vzvišenimi cilji, a so v resnici pokvarjeni, so bralci ali gledalci postavljeni v položaj, kjer like sami zasramujejo ali občutijo sram *namesto njih*. Podoben pojav opazimo v satirični drami *Hlapci* (1910), kjer se pojavljajo liki zlaganih rodoljubov. V tem delu sram pomembno vpliva tudi na osrednjo dramsko osebo, Jermána, ki ga spremlja ob nepopustljivi drži proti novemu političnemu redu, pa tudi pri občutku krivde zaradi materine bolezni ter smrti. Ta sram je ključen motiv, saj poglobi njegovo trpljenje, usmerja njegovo moralno preizpraševanje in vodi k prenovi njegove identitete. Tudi v Cankarjevi trodejanki z osrednjim ženskim likom *Lepa Vida* (1912) se poleg osrednjega motiva hrepenenja pojavlja sram, ki se kaže pri Vidi in Dolinarju, h kateremu se Vida sprva zateče, a ga naposled zapusti, ko se oba zavesta

boleče resnice, da njuna ljubezen ne more obstati. Ta sram poglobi čustveno napetost, usmerja njune odločitve in vodi k razrešitvi zgodbe, ki se simbolično izrazi skozi smrt Poljanca kot trenutek očiščenja in miru. V drami *Romantične duše* (1922) se sram kaže kot Mlakarjev notranji konflikt med njegovo sebično, razuzdano naravo in hrepenenjem po Pavli, ki ga spodbuja k moralni preobrazbi in drugačnemu dožemanju življenja. Ko ga Pavla zapusti, lik občuti sram, ki ga motivira, da se vrne v politični boj in doseže zmago. Sram tako povezuje osebno ljubezensko zgodbo z javnim delovanjem, saj Mlakarjevo čustveno hrepenenje in moralno očiščenje vplivata na njegovo politično odločnost, njegovo doživljanje ljubezni ter dolžnosti.

Tudi Cankarjeva prozna dela pogosto tematizirajo sram: Martin Kačur, lik istoimenskega romana iz leta 1905, ga na primer doživlja kot posledico svojega neuspeha v poklicnem in osebem življenju, ko se njegovi idealistični poskusi razsvetljevanja neizobraženega ljudstva izjalovijo. Poleg tega ga sram spremlja v zasebnem življenju, ob neuspešni ljubezni in propadu družine, to pa poglobi njegov občutek moralne in socialne neustreznosti ter naposled botruje njegovemu propadu.

V simbolističnem romanu *Na klancu* (1902) se sram pojavlja kot stalni spremljevalec Franckinega življenja, saj jo revščina, družbene neenakosti in poniževanja, ki jih doživlja pri iskanju pomoči, prisilijo v občutek manjvrednosti in krivde. Lik Francke s Klanca korenini v podobi Neže Cankar, avtorjeve matere: Francka nosi breme družinske situacije, kar jo postavlja v položaj, kjer njeno trpljenje in žrtvovanje odražata neenakost in družbeni pritisk. Ta socialni sram poglobi čustveno dimenzijo zgodbe, saj vpliva na njene odločitve, hrepenenja in doživljanje izgube, hkrati pa simbolično osvetljuje neenakosti slovenske družbe tistega časa. Po drugi strani se sram v povezavi z likom Cankarjanske matere kaže predvsem kot notranji odziv otrok na njeno žrtvovanje in trpljenje, ob tem pa čutijo tudi nemoč ter odgovornost za njeno stanje. Ob tem motivu se razkrivata družbena neenakost in teža življenjskih okoliščin, v katerih otroci odraščajo.

V Cankarjevih delih torej razredni sram pogosto nastaja iz stikov med liki različnih družbenih slojev, kjer se kristalizirajo razredne neenakosti. Liki iz nižjih slojev so zaradi sramu zavrtni ali prezrti s strani tistih, ki predstavljajo družbeni vrh. Kot je pokazala analiza, razredni sram v Cankarjevih delih doživljajo tudi tisti liki, ki si prizadevajo preseči omejitve

svojega družbenega sloja, a jih pri tem poleg zunanjih ovir ustavi tudi njihova notranja blokada.

Razredni sram je torej osebno čustvo, ki pa močno odseva družbeno strukturo in norme, ki vrednotijo bogastvo, izobrazbo ali družbeni položaj. Cankar ga uporablja kot motiv, ki poglobi psihološko dimenzijo likov in hkrati kritično razkriva družbene neenakosti.

Sram se v njegovih pripovedih prepleta s tematiko družbene krivičnosti in prizadevanjem likov za osebno ali družbeno očiščenje.

To lahko opazimo tudi v zgodbi *Mater je zatajil* (1902), ki sodi med krajše pripovedi Ivana Cankarja, v katerih raziskuje notranje stiske posameznika in njegove odnose z družbo. Tematsko se povezuje z njegovim trajnim zanimanjem za konflikte med individualno etiko in družbenimi normami, ki pogosto povzročajo moralno ter čustveno stisko. Kot del Cankarjeve literarne zapuščine iz obdobja konca 19. in začetka 20. stoletja odraža socialne

razlike, razredni sram in napetosti med urbanim ter ruralnim življenjem. Znotraj njegovega opusa je zgodba tudi primer njegove subtilne analize družinske dinamike, delo pa nudi tudi vpogled v dinamiko razvoja otrokove notranje moralne občutljivosti. Ob tem izpostavlja tudi Cankarjevo zanimanje za prostorske kontraste, ki poudarjajo družbeni pritisk in osebno ranljivost likov.

Ivan Cankar se je po končani osnovni šoli na Vrhniki leta 1888 vpisal na ljubljansko realko na Vegovi ulici. Njegova zgodba z naslovom *Mater je zatajil* je verjetno vsaj deloma avtobiografska, v njej je prikazal namreč srečanje med dijakom Jožetom, ki se šola v mestu, in njegovo materjo, ki ga obišče. Pripoved izstopa po otroški perspektivi, saj bralcu prikazuje Jožetove notranje občutke sramu, kesanja in krivde ob stiku z materjo. Osrednje dogajanje je notranje, saj zgodba bralcu daje vpogled v dozorevanje dečkove identitete. Ta perspektiva subtilno izpostavi njegovo ranljivo doživljanje družbenih norm in razrednih razlik ter prikaže, kako otroško dojemanje oblikuje doživljanje čustvenih ter moralnih konfliktov. Jožetova mati je za pot do šole porabila štiri ure hoda do mesta, beremo v zgodbi, bila je skromno oblečena in vsa umazana

od blata, utrujena in lačna. Ko je zazvonil šolski zvonec, je v skupini mladih pred stavbo stopil tudi njen sin: »In prišel je tudi Jože v gruči veselih tovarišev.« Zagledal je mater in njeno zeleno rožasto kmetiško krilo, visoke blatne škornje, rdečo jopo, na glavi pisano ruto, prevezano zadaj, veliko culo in nerodni dežnik. »Ali ni to tvoja mati?« je Jožeta vprašal eden od vrstnikov v šoli. »To ni moja mati!« je odgovoril deček. Zatajil jo je, kot poudari že naslov te kratke pripovedi, saj se je sramoval materine neurejene podobe, ki je v tistem okolju izstopala in ki jo besedilo označi z izrazom »kmetiška«. Sram ga je bilo velike cule, čeprav so bile v njej njegove nove srajce, ki jih je šivala mati ponoči, in so njene solze med delom kapale nanje. Deček se je skril v gručo, da se je potuhnil in šel mimo matere. »Mati pa je stala in je gledala s skrbnimi očmi. Kmalu je šum ponehal, samo še pomalo so prihajali študenti iz šole; potem je zazvonilo, in vse je bilo spet tiho.« V nadaljevanju zgodbe se je mati ustrašila, da je sin zbolel, ker ga ni videla, končno sta se srečala v njegovem stanovanju.

Sram je v tej zgodbi dvakrat neposredno poimenovan, kar je za literarna besedila redko, saj raziskave kažejo, da so čustva v njih najpogosteje

posredovana posredno, z gestami rok, obraza, premiki telesa, metaforami ipd. V Cankarjevi pripovedi pa je to čustvo najprej jasno poimenovano, šele nato sledijo opisi zunanjih znakov, zanikanja matere in skrivanja v množici. Sram je v besedilu izrazito fizično opisan, delo ga neposredno povezuje z materino zunanjo podobo.

*Zanimiv je tudi detalj neugledne cule, v kateri pa mati skriva lepe nove srajce – tako kot materina na zunaj nepri-
vlačna podoba v njeni notranjosti skriva veliko ljubezen do sina.*

Po dogodku pred šolo je Jožeta globoko preveval občutek kesanja, a tega občutka ni delil z materjo in se ji ni nikoli opravičil. Kljub temu sta kasneje skupaj hodila po Ljubljani, kjer jo je s ponosom predstavil in se od nje iskreno, ljubeče poslovil. Prav v tem trenutku je v pripovedi sram ponovno izrecno poimenovan, saj zgodba jasno izrazi, da je to čustvo pri liku izginilo. Dramaturški lok tega besedila je torej zgrajen okoli čustva sramu: dogajanje se organizira od njegovega prvega pojava in bolečih posledic, do trenutka, ko popusti in se razblini.

Poglejmo na to besedilo še z vidika prostorskega obrata v literarni vedi, ki v razumevanju književnosti prinaša drugačen vidik, in sicer literarna besedila bere skozi prizmo njihove prostorske razporeditve, denimo premikov literarnih likov. Gre za njihovo umeščanje v različne zemljevide, pa tudi za premislek književnosti z zornega kota prostorskega dogajanja, ki je v primeru zgodbe *Mater je zatajil* še posebej zanimivo. Če slovenska besedila iz konca 19. in začetka 20. stoletja pogledamo »od daleč«, torej z vidika njihove rabe prostora, lahko opazimo, da je razredni sram pogosto tesno povezan z gibanjem literarnih oseb iz enega prostora v drugega. Gre na primer za prehode s podeželja v mesto, iz zasebnega v javni prostor ali iz nižjega v uglednejši družbeni prostor. Prav v teh premikih se razkrijejo občutki neustreznosti, zadrege in sramu, ki jih sprožajo razredne razlike ob medsebojnem srečevanju likov, tako se oblikujejo pripovedne napetosti in identitetne stiske. Tudi v obravnavanem delu Ivana Cankarja je tako: pripoved izpostavi, da je prišla mati *iz vasi*, ki je oddaljena dobre štiri ure hoda od mesta, iz drugega prostora, kjer njena oprava ni bila izstopajoča. Prostorska perspektiva je poudarjena tudi z vremen-
skim dogajanjem, saj je otoplitev v

zimskem času vzpostavila zahtevne razmere za materino pot: sneg se je talil, mati je bila oškropljena od vode, njeni škornji pa so bili blatni. Materina podoba je bila v prostoru mesta, pred visoko stavbo šole s svetlečimi okni, kot poudari zgodba, močno zaznamovana.

Izobraževalne ustanove, kjer se srečujejo mladi iz različnih socialnih ozadij v enotnem okolju, so pogosto prostori razrednega sramu, tudi v sodobni književnosti, na primer v hibridnem romanu *Zakaj ne pišem* (2021) Dijane Matkovič. V Cankarjevi zgodbi Jožeta prevzame sram prav v trenutku, ko se znajde med vrstniki, ob tem pa lahko bralec začuti, da se fant že sicer ni doživljal kot enakovrednega med njimi. Z vidika prostora je pomenljivo tudi, da se deček z mamo naposled sreča v zasebnem okolju svoje sobe. Tako se v zgodbi napetost med javnim in zasebnim prostorom razkrije v tem, da sram vznikne v javnosti, pred vrstniki ter v simbolno obremenjenem okolju šole, medtem ko se v varnem zavetju doma preoblikuje v tiho kesanje in intimno soočenje z lastno ranljivostjo. S tega vidika je ključen prostorski premik matere in sina ven, med ljudi, ki se zgodi na koncu zgodbe: v tem prehodu Jože materi javno izkaže naklonjenost, s

tem pa javni prostor simbolno preobrazí iz kraja družbene ponižanosti ter razrednega sramu v prizorišče sprave, ponosa in novega oblikovanja identitete. Pokaže, da je javni prostor mesta tudi *njegov*, da vanj spadata tudi z materjo, čeprav oba prihajata iz revnejših krajev, kar je pri materi očitno že od daleč.

Ob koncu zgodbe tako Jože sram ozavesti in se nanj odzove z dejavnim spreminjanjem svojega okolja. To je v Cankarjevih zgodbah, kot je pokazala zgornja analiza, tipičen vzorec odpora in spreminjanja razrednega sramu v ponos.

Doc. dr. Ivana Zajc je predavateljica na Fakulteti za humanistiko in raziskovalka na Raziskovalnem centru za humanistiko Univerze v Novi Gorici, ukvarja se s področji digitalne humanistike, literarne teorije, naratologije, didaktike književnosti in zgodovine čustev.

Aljoša Ternovšek, Tarek Rashid
(fotografija z vaje)

foto: Matej Povše

Bor Ravbar

Bor Ravbar (2000) je študent gledališke režije na AGRFT. Že njegovi študentski projekti so doživeli nekaj zavidljivih uspehov, od uvrstitve na Borštnikovo srečanje in akademijske festivale do nagrade zlatolaska zarezijo produkcije *Bambina* Tennesseeja Williamsa. Njegove predstave odlikujejo močna vizualna podoba, interdisciplinarnost ter poglobljeno ukvarjanje s sodobnimi družbenimi temami. Njegova prva profesionalna režija je bila po besedilu Nine Kuclar Stikovič *deklici* (Glej, 2023), sledile pa so *Sanjači ali ljubezenska zgodba v revoluciji* po motivih romana *Sveti nedolžneži* Gilberta Adaira, filma *Sanjači* Bernarda Bertoluccija in ostalih besedil revolucije (Mini teater, 2024) ter avtorski projekt *Kje mi živimo* (SMG in Zavod Melara, 2024).

Tri leta je bil član uredništva strokovne revije Akademijski list. Deluje tudi kot oblikovalec svetlobe. Večkrat je sodeloval z režiserko Živo Bizovičar (*Žene v testu*, *Juriš*), sodeluje tudi s Klemnom Kovačičem (*Agmisterij*), Varjo Hrvatin in drugimi. Za *Žene v testu* so ustvarjalci skupinsko prejeli Šeligovo nagrado za najboljšo uprizoritev v tekmovalnem programu na 53. Tednu slovenske drame, nagrado DGKTS za leto 2022 in Borštnikovo nagrado za celostno obdelavo gradiva na 58. Festivalu Borštnikovo srečanje. Za *Agmisterij* so ustvarjalci leta 2024 prejeli Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani, dve nagradi na festivalu Gibanica 2025 in nagrado DGKTS za leto 2024.

V uprizoritvi *In mnogi drugi ...* se kranjskemu občinstvu prvič predstavlja kot soavtor besedila in režiser.

Varja Hrvatin

Varja Hrvatin je diplomirala iz dramaturgije in scenskih umetnosti ter magistrirala iz filmskega in televizijskega ustvarjanja, natančneje iz scenaristike, na AGRFT. Med letoma 2018 in 2022 je delovala kot urednica oddaje *Teritorij teatra* na Radiu Študent. Je avtorica uprizoritev *Najraje bi se udrila v zemljo* (2021, Zavod Melara), *Zelda* (2021, SMG), *La isla bonita* (2022, Zavod Sploh, Via Negativa), *Da te ni sram* (2022, LGL), *Ikigai* (2023, SLG Celje), *Sukeban* (2024, Mesto žensk, Cankarjev dom) in *Vse se je nadaljevalo z zmrznjenimi jastogi* (2024, v lastni produkciji). Sodelovala je tudi kot soavtorica uprizoritev *Apofenija/1* (2022, KONS, Moment Maribor, Melara) in *Ringlšpil* (2023, Via Negativa). Kot dramaturginja je sodelovala pri projektih *memememe* Jana Rozmana (2019, Zavod Emanat), *Moje telo, moja kletka* Anje Novak – Anjute (2020, Via Negativa), *Kastracija* Glass Illka (2021, Via Negativa) in *Samo še enkrat gremo spat* (2024, režiser Jernej Potočan, Mini teater). Leta 2020 je za dramsko besedilo *Vse se je začelo z golažem iz zajčkov* prejela nagrado za najboljšo mlado dramatičarko, leta 2025 pa je bilo njeno dramsko besedilo *Vile v Sloveniji* na 55. TSD nominirano za Nagrado Slavka Gruma.

V uprizoritvi *In mnogi drugi ... se kranjskemu občinstvu že drugič predstavlja kot soavtorica besedila*. Leta 2021 je za predstavo *Monologi s kavča* napisala besedilo *Kako se že reče tej črtici, ki ti utripa v wordu?*

foto: Zala Jelenc

Eva Stražar, Aljoša Koltak, Aljoša Ternovšek,
Mojka Končar, Luka Bokšan, Lucija Harum
(fotografija z vaje)

Luka Bokšan, Vesna Pernarčič
(fotografija z vaje)

Vesna Pernarčič
(fotografija z vaje)

Vesna Pernarčič – dobitnica nagrade *julija* za sezono 2024/2025

Nagrado **julija**, ki nosi ime po muzi našega največjega pesnika, Prešernovo gledališče Kranj v sodelovanju z Gorenjskim glasom in Mestno občino Kranj podeljuje od leta 2017, in sicer igralcu ali igralki domačega ansambla, ki je v minuli sezoni s svojo stvaritvijo najbolj prepričal/-a gledalce in strokovno žirijo.

Za nagrado sezone 2024/2025 so se potegovala igralske stvaritve v predstavah *Kot vsa svobodna dekleta* Tanje Šljivar v režiji Mojce Madon, *Woyzeck* Georga Büchnerja v režiji Igorja Pisona, *Razodetje* Mattiasa Anderssona v režiji Ivica Buljana in *Gospodarji neumnosti* Jureta Karasa v režiji Tijane Zinajč.

Gledalci so po ogledu predstav lahko glasovali za igralsko stvaritev, ki je bila po njihovem mnenju najboljša, med finalisti pa je po strokovni presoji odločala žirija, ki so jo sestavljali dramaturginja Vilma Štritof (predsednica), novinar Gorenjskega glasu Igor Kavčič in predstavnica gledalcev Barbara Logar.

Soglasno so se odločili, da nagrado *julija* za najboljšo igralsko stvaritev v sezoni 2024/2025 prejme igralka Vesna Pernarčič za vlogo v predstavi *Gospodarji neumnosti*.

foto: Mediaspeed

V utemeljitvi so zapisali:

»Vesna Pernarčič, članica igralskega ansambla Prešernovega gledališča Kranj od leta 2001, je na profesionalno pot stopila v komični vlogi, odtlej pa je med drugimi nagradami prejela že pet nazivov žlahtne komedijantke na Dnevih komedije v Celju. Njena igra v *Gospodarjih neumnosti* je spretna in okretna igra preobrazb v različne like, situacije in komične lege. V burleskno zastavljenem uprizoritvenem kodu se vešče poslužuje raznolikih komičnih prijemov, mobilizira celovito igralsko izraznost, hkrati pa jo nadzorovano odmerja in tehnično brezhibno izpelje in tako doseže močan komični

učinek. Čeprav so liki stereotipni in površinski, jim Vesna Pernarčič prav s tem, da se popolnoma preseli v njihove omejene svetove in se v njih z užitkom igra vse do karikature, vdihne avtentično pojavnost – na primer pri pogovoru med 'korektnimi' vplivnicami in v vlogi matere, katere hči se je zaljubila v Hitlerja. Poleg tega pa blesti še kot izvrstna pevka predvsem v solo songu. Z igro in pevsko interpretacijo utrjuje svoj položaj ene najboljših komedijantk, pevk in igralk v raznolikih gledaliških poetikah in uprizoritvenih praksah v slovenskem gledališkem prostoru.«

Vesni Pernarčič iz srca čestitamo!

Eva Stražar, Luka Bokšan, Barbara Medvešček
(fotografija z vaje)

Rastko Krošl, Vesna Pernarčič, Luka Bokšan
(fotografija z vaje)

Damjan Trbovc, Aljoša Koltak, Lucija Harum, zgoraj Aljoša Ternovšek,
Barbara Medvešček, Tarek Rashid, Eva Stražar, Luka Bokšan
(fotografija z vaje)

PREGLED
SEZONE
2024/25

PREŠERNOVEGA
GLEDALIŠČA KRANJ

V SEZONI 2024/25
JE BILO ODIGRANIH:

120 predstav Prešernovega gledališča
76 ponovitev gostujočih predstav
85 drugih prireditev

Vseh predstav in prireditev je bilo **284**,
ogledalo si jih je **39.467** obiskovalcev.

Pregled sezone in igralske nastope 2024/25
pripravila Barbara Bohinc

PREDSTAVA	DOMA	GOSTOVANJA	V SEZONI 2024/2025	SKUPNO PONOVITEV OD PREMIERE	PREDSTAVA	DOMA	GOSTOVANJA	V SEZONI 2024/2025	SKUPNO PONOVITEV OD PREMIERE
Lovro Kuhar – Prežihov Voranc BOJ NA POŽIRALNIKU	4	15	19	29	Werner Schwab PREDESDNICE	1	7	8	20
Milan Ramšak Markovič DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	2	1	3	23	Mattias Andersson RAZODETJE	8	0	8	8
Jure Karas GOSPODARJI NEUMNOSTI	7	0	7	7	Dario Fo VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	2	15	17	70
Salman Rushdie HARUN IN MORJE ZGODB	7	1	8	16	Georg Büchner WOYZECK	7	7	14	14
Boris A. Novak KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	3	0	3	61	Anton Tomaž Linhart ŽUPANOVA MICKA	9	2	11	316
Tanja Šljivar KOT VSA SVOBODNA DEKLETA	7	0	7	7	SKUPAJ	69	51	120	727
Ela Peroci – Desa Muck MUCA COPATARICA	12	3	15	156					

IGRALSKI NASTOPI

2024/2025

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ	IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
------------	-------	-----------	---------	--------	------------	-------	-----------	---------	--------

Vesna Jevnikar			26		Vesna Pernarčič			68	
----------------	--	--	----	--	-----------------	--	--	----	--

Majda / Trnov grm	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	3
Ina	KOT VSA SVOBODNA DEKLETA	7
Susanna	RAZODETJE	8
Erna	PREDSEDNICE	8

Mama Soraja / Mnogousta riba / Čvek / Princeza Batčit	HARUN IN MORJE ZGODB	8
Špelca	MUCA COPATARICA	15
Vloga	GOSPODARJI NEUMNOSTI	7
Ana	KOT VSA SVOBODNA DEKLETA	7
Ingrid	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3
Antonia, brezposelna	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	17
Micka	ŽUPANOVA MICKA	11

Živa Selan			45	
------------	--	--	----	--

Vloga	BOJ NA POŽIRALNIKU	19
Harun Kalifa	HARUN IN MORJE ZGODB	8
Ena	KOT VSA SVOBODNA DEKLETA	7
Sofi / Dekle v baru	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3
Jennifer	RAZODETJE	8

Darja Reichman					82	Vesna Slapar					30
	Vloga	BOJ NA POŽIRALNIKU	19				Katka / Ovca	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	3		
	Soseda Onita / Voznik avtobusa Ampak / General Kitab	HARUN IN MORJE ZGODB	8				Mia	KOT VSA SVOBODNA DEKLETA	7		
	Tonka	MUCA COPATARICA	15				Petrova mama	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3		
	Anica / Ptica šivilja	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	3				Margherita, honorarna delavka	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	17		
						Miha Rodman					61
	Lea	KOT VSA SVOBODNA DEKLETA	7				Janezek	MUCA COPATARICA	12		
	Maruša / Marta	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3				Vloga	GOSPODARIJ NEUMNOSTI	7		
	Maria	RAZODETJE	8				Tony	WOYZECK	14		
	Šternfeldovka	ŽUPANOVA MICKA	11				Detektiv / Glas / Petrov oče / Mlad policist / Fant v baru	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3		
	Greta	PRESEDNICE	8				Tim	RAZODETJE	8		
							Luigi, delavec, Margheritin mož	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	17		

IGRALEC/KA					IGRALEC/KA						
VLOGA		PREDSTAVA		ŠTEVILO	SKUPAJ	VLOGA		PREDSTAVA		ŠTEVILO	SKUPAJ
Blaž Setnikar					68	Aljoša Ternovšek					68
	Vloga	BOJ NA POŽIRALNIKU	12			Vodni džin Če / Veliki nadzornik z imenom Veliki nadzornik	HARUN IN MORJE ZGODB	8			
	Gospod Sengupta / Naduti šef / Princ Bolo / Katam Šud	HARUN IN MORJE ZGODB	8			Bobek	MUCA COPATARICA	15			
	Janezek	MUCA COPATARICA	3			Stotnik	WOYZECK	14			
	Woyzeck	WOYZECK	14			Tomaž / Pajek tkalec	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	3			
	Videk	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	3			Peter	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3			
	Inšpektor / Natakari / Čefur / Lovci / Ahmed / Prodajalec / Micke	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3			Mikael	RAZODETJE	8			
	Sam	RAZODETJE	8			Giovanni, delavec	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	17			
	Policist / Komandir specialne enote / Kmet / Starec	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	17			Borut Veselko					46
						Pravljničar Rašid Kalifa	HARUN IN MORJE ZGODB	8			
						Vloga	GOSPODARJI NEUMNOSTI	7			
						Zdravnik	WOYZECK	14			
						Fran / Rak krojač	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	3			
						Jockel / Urednik / Starejši policist	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3			
						Tulpenheim	ŽUPANOVA MICKA	11			
64						65					

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ	IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Bojana Fornazarič, k. g.				6	Gregor Luštek, k. g.				7
	Statistka	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	6			Vloga	BOJ NA POŽIRALNIKU	7	
Branko Jordan, k. g.				19	Iztok Jereb, k. g.				2
	Vloga	BOJ NA POŽIRLANIKU	19			Statist	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	2	
Branko Mrak, k. g.				8	Judita Polak, k. g.				8
	Pozavnist	PRESEDNICE	8			Statistka	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	8	
Branko Šturbej, k. g.				8	Marko Kranjc, k. g.				17
	Niklas	RAZODETJE	8			Statist	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	17	
Ciril Roblek, k. g.				12	Matjaž Višnar, k. g.				26
	Godec	ŽUPANOVA MICKA	11			Tine	MUCA COPATARICA	15	
	Statist	VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	1			Monkof, Tulpenheimov perjatelj	ŽUPANOVA MICKA	11	
Desa Muck, k. g.				15	Miha Nemec, k. g.				3
	Muca Copatarica	MUCA COPATARICA	15			David / Uli	DEŽEVEN DAN V GURLITSCHU	3	
Dominik Vodopivec, k. g.				25					
	Nenasmejani mož in drugi vojaki	HARUN IN MORJE ZGODB VSE ZASTONJ! VSE ZASTONJ!	8						
	Statist		17						

IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ	IGRALEC/KA	VLOGA	PREDSTAVA	ŠTEVILO	SKUPAJ
Miranda Trnjanin, k. g.				7	Suzana Krevh, k. g.				7
	Una	KOT VSA SVOBODNA DEKLETA	7			Vloga	GOSPODARJI NEUMNOSTI	7	
Nicola Ciaffoni, k. g.				14	Tamara Avguštin, k. g.				7
	Tamburmajor	WOYZECK	14			Ona	KOT VSA SVOBODNA DEKLETA	7	
Nikla Petruška Panizon, k. g.				14	Tina Gunzek, k. g.				14
	Margaretha	WOYZECK	14			Marie	WOYZECK	14	
Pavel Rakovec, k. g.				26	Tina Resman, k. g.				8
	Zajec	MUCA COPATARICA	15			Marička	PREDSEDNICE	8	
	Glažek, en šribar	ŽUPANOVA MICKA	11						
Primož Forte, k. g.				14	Tinkara Kovač, k. g.				3
	Andres	WOYZECK	14			Vidkova mati	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO	3	
Robert Kavčič, k. g.				11	Valentin Oman, k. g.				11
	Godec	ŽUPANOVA MICKA	11			Jaka, župan	ŽUPANOVA MICKA	11	
Rok Vihar, k. g.				11	Željko Božič, k. g.				8
	Anže, Micken ženen	ŽUPANOVA MICKA	11			Nenasmejani mož / Plavajoči vrtnar / Bojevniki teme Murda in njegova senca	HARUN IN MORJE ZGODB	8	

Mojka Končar, Vesna Pernarčič, Luka Bokšan,
Barbara Medvešček, Rastko Krošl
(fotografija z vaje)

Lucija Harum, Mojka Končar, Luka Bokšan
(fotografija z vaje)

Aljoša Ternovšek, Mojka Končar, Eva Stražar, Lucija Harum,
Aljoša Koltak, Luka Bokšan, Vesna Pernarčič
(fotografija z vaje)

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

**Javni zavod Prešernovo
gledališče Kranj/
Prešeren Theatre Kranj**
Glavni trg 6
4000 Kranj

Telefon/Phone
+386 (0)4 280 49 00

E-pošta/E-mail
pgk@pgk.si

Spletna stran/Website
www.pgk.si

Blagajna/Box office
+386 (0)4 20 10 200,
blagajna@pgk.si
Blagajna je odprta
od ponedeljka do petka
od 10.00 do 12.00, ob sredah
še od 16.00 do 18.00, v času
Sobotnih matinej tudi ob sobotah
od 9.00 do 10.30 in uro pred
začetkom predstav.

The box office is open from Monday
to Friday from 10:00 to 12:00;
on Wednesdays also from 16:00 to 18:00;
during the period of Saturday Matinees,
also Saturdays from 9:00 to 10:30 and
an hour before the start of the show.

**Spletna prodaja vstopnic/
Online tickets**
pgk.mojekarte.si

Direktor/Director
Rok Bozovičar
rok.bozovicar@pgk.si

**Pomočnica direktorja za projekte/
Assistant project manager**
Barbara Rovere

Dramaturginja/Dramaturge
Marinka Poštrak
+386 (0)4 280 49 16
marinka.postrak@pgk.si

**Marketing in odnosi
z javnostmi/Marketing and
public relations manager**
Eva Belčič
+386 (0)4 280 49 18
info@pgk.si

**Koordinatorica programa
in organizatorka kulturnih prireditev/
Production coordinator**
Barbara Bohinc
+386 (0)4 280 49 13
organizacija@pgk.si

Računovodkinja/Account manager
Irena Gašperlin
+386 (0)4 280 49 15
irena.gasperlin@pgk.si

Tehnični vodja/Technical manager
mag. Igor Berginc
+386 (0)4 280 49 30
igor.berginc@pgk.si

**Poslovna sekretarka/
General secretary**
Gaja Kryštufek Gostiša
+386 (0)4 280 49 00
pgk@pgk.si

Blagajničarka/Box office
Katja Bavdež
+386 (0)4 20 10 200
blagajna@pgk.si

**Oblikovalec maske in frizer/
Make up and hair artist**
Matej Pajntar

**Garderoberka/
Wardrobe manager**
Bojana Fornazarič

Inspicienta/Stage managers
Ciril Roblek
Dominik Vodopivec

Šepetalka/Prompter
Judita Polak

Lučni mojster/Lighting engineer
Nejc Plevnik

Tonski mojster/Sound engineer
Matija Zelič

**Mizarji in odrski tehniki/
Carpenters and stage technicians**
Robert Rajgelj
Marko Kranjc
Jože Bizovičar

Oskrbnik/Attendant
Boštjan Marčun

Čistilec/Facilities maintenance
Jošt Cvikl

**Igralski ansambel/
Actresses and actors**
Vesna Jevnikar
Vesna Pernarčič
Darja Reichman
Miha Rodman
Živa Selan
Blaž Setnikar
Vesna Slapar
Aljoša Ternovšek
Borut Veselko

**Svet zavoda/
Board of Prešeren
Theatre Kranj**
Ana Černe
(predsednica/President)
mag. Drago Štefe
mag. Igor Berginc
Joško Koporec
Peter Šalamon

**Strokovni svet/
Professional Board of
Prešeren Theatre Kranj**
Barbara Rogelj
(predsednica/President)
Esad Babačič
Igor Kavčič
Darja Reichman
Borut Veselko

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Gledališki trg 5
3000 Celje

Direktor

Miha Golob
miha.golob@slg-ce.si

Dramaturginja

Tatjana Doma
tatjana.doma@slg-ce.si

Lektorica

Živa Čebulj
ziva.cebulj@slg-ce.si

Tehnična vodja

Aleksandra Štern
aleksandra.stern@slg-ce.si

Vodja programa

Daša Skrt
+386 (0)3 4264 214
dasa.skrt@slg-ce.si

Vodja marketinga in odnosov z javnostmi

Katarina Plantosar
+386 (0)3 4264 205
+386 (0)51 651 821
katarina.plantosar@slg-ce.si

Koordinatorica in organizatorica kulturnega programa

Urška Vouk
+386 (0)31 670 957
urska.vouk@slg-ce.si

Producentka

Mojca Redjko
+386 (0)51 241 173
mojca.redjko@slg-ce-si

Blagajna informatorka-organizatorica

Urška Zimšek

Strokovna delavka

Urška Planinc
+386 (0)3 4264 208
blagajna@slg-ce.si

**Blagajna je odprta vsak delavnik
od 9. do 12. in ob sredah tudi od 15.
do 18. ure, ter uro pred začetkom
predstave.**

Tajništvo

Vodja uprave

Lea Toman
+386 (0)3 4264 202

Centrala

+386 (0)3 4264 200
tajnistvo@slg-ce.si

Svet SLG Celje

Živa Čebulj
Simona Posinek
Brigita Tratnik
mag. Maja Voglar (predsednica)
dr. Marko Zebec Koren
(namestnik predsednice)

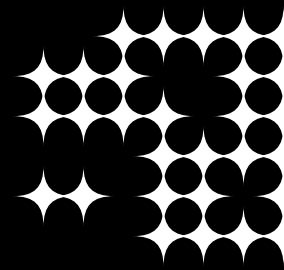
Strokovni svet SLG Celje

Lucija Harum
Urban Kuntarič
(namestnik predsednika)
Mojca Majcen
Žiga Medvešek
Slavko Pezdir (predsednik)
dr. Anton Šepetavc

Ustanovitelj gledališča je
Mestna občina Celje.

Program finančno omogoča
Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

www.slg-ce.si

Gledališki list
Prešernovo gledališče,
sezona 2025/2026
Uprizoritev 2

Za izdajatelja: **Rok Bozovičar**

To številko uredili: **Tatjana Doma** in **Marinka Poštrak**

Lektorica: **Živa Čebulj**

Oblikovalec: **Borut Cigale**

Fotografije: **Jaka Babnik**

Tisk in naklada:

Tiskarna Oman,

600 izvodov

Kranj, Slovenija, 2025

MESTNA OBČINA
KRANJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

triglav

LAYER

TAMTAM

Gorenjski Glas

**PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE**